

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 3 juni 2022

Dossiernr. : K38919

Documentnr. : 2022-056483

Verzonden : 8 juni 2022

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 28 april 2022 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten. Deze aanvraag is ingediend door aanvrager (ontheffinghouder) Stichting Woonzorg Nederland, Postbus 339, 1180 AH te Amstelveen.

De aanvraag heeft betrekking op het project Julianaplein te Muntendam.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.8, lid 1 en 5 van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
 - beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Julianaplein 5 t/m 19A en Bovenweg 10 t/m 18 te Muntendam, zoals weergegeven in figuur 1 in de bijlage Overwegingen bij Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2023;

IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:

1. voorschriften;
2. overwegingen bij besluit;
3. de aanvraag van 28 april 2022, inclusief activiteitenplan *Riemer, D.A, Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Julianaplein te Muntendam. ECOquickscan, ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap, Loo, 2022.*

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Deenik', with a large, sweeping flourish extending to the right.

Teamleider VTH

M.D.N. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen erop dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwinummer (dossiernummer) te vermelden.

BIJLAGEN

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op Gewone en Ruige dwergvleermuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd. Dit ecologisch werkprotocol dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. Dit logboek dient bewaard te blijven gedurende de gehele looptijd van de ontheffingverlening.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouw bewonende soorten.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals voortplanting, winterslaap) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.

11. De maatregelen dienen uitgevoerd te worden zoals omschreven in het ecologisch werkplan, bijlage 6 van het activiteitenplan.

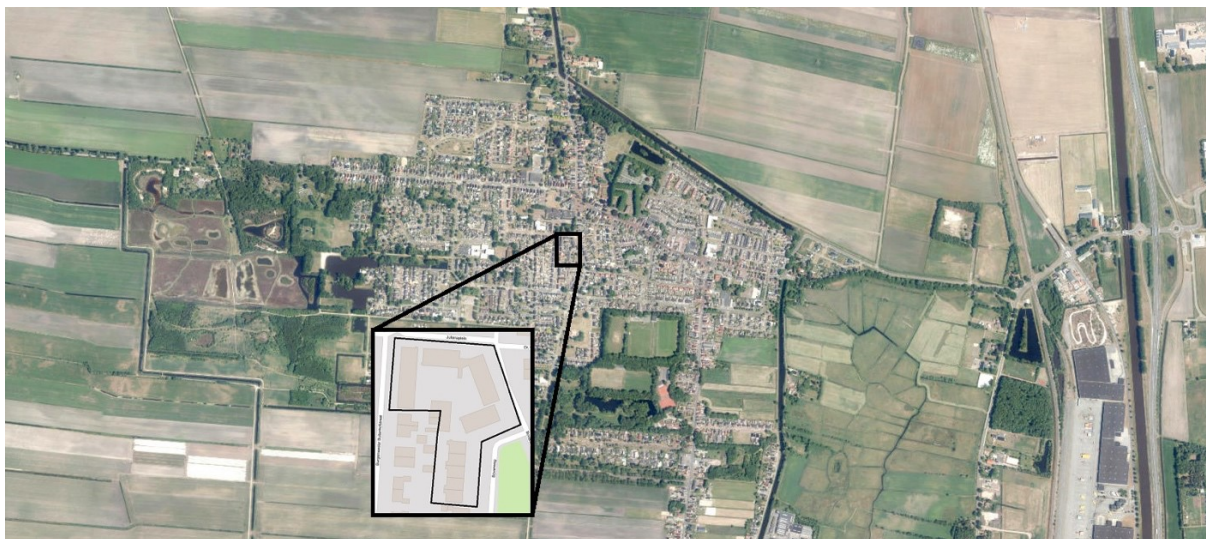
Overige voorschriften

12. De werkzaamheden dienen alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd te worden. Er dient geen kunstlicht gebruikt te worden. Indien dit wel noodzakelijk is, dient te worden voorkomen dat licht naar de omgeving uitstraalt. Een ecologisch deskundige op het gebied van gebouw bewonende soorten dient hierin te adviseren en dit dient in het onder voorschrift 7 genoemde logboek opgenomen te worden.
13. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
14. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
15. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.
16. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

- Onderwerp: Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
- Activiteitenplan: *Riemer, D.A, Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Julianaplein te Muntendam. ECOquickscan, ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap, Loo, 2022.*
- Activiteit: Verduurzaming van woonzorgcomplex Julianaplein te Muntendam.
- Reden voor deze aanvraag: In verband met de voorgenomen ontwikkeling is in het kader van de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat in het plangebied verblijfplaatsen aanwezig zijn van gebouw bewonende soorten. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Daarom is voor deze activiteit een ontheffing nodig.
- Plangebied: Woonzorgcomplex Julianaplein is gelegen in het dorp Muntendam in de provincie Groningen, zoals weergegeven in figuur 1. Het complex ligt centraal in het dorp en op 2,1 kilometer afstand van de N33, de autoweg van Veendam naar Appingedam. Het complex, gebouwd in 1982, bestaat uit twee gebouwen van dezelfde bouwstijl, het verschil is dat het ene gebouw uit één woonlaag en een vliering bestaat en het andere gebouw uit twee woonlagen met een vliering. Beide gebouwen zijn voorzien van een hellend dak met dakpannen en een dakgoot. Het pannendak ligt er strak op, zonder opgewipte pannen. Tussen de dakgoot en de gevel is een spleet van ongeveer 2 cm aanwezig. De gevels zijn opgetrokken uit metselwerk met aan een kant van het gebouw open ventilatievoegen. Er zijn dichte dilatatievoegen aanwezig. In de gevels van het complex is missend voegwerk aangetroffen. Tevens zit er ruimte achter de uitstekende nokvorsten en zijn er kapotte nokvorsten aanwezig. Ook bevat het plangebied rotte boeidelen.

Figuur 1. Plangebied waarvoor deze ontheffing geldt.

- Werkzaamheden: Verduurzaming van wooncomplex Julianaplein te Muntendam betreft de volgende werkzaamheden:
- verwijderen van bestaande dakpannen en isolatie aan de buitenzijde van hellende daken;
 - opnieuw aanbrengen isolatiepakket en aanbrengen dakpannen incl. detailleringen en goten;
 - spouwmuren volledig na-isoleren en hydrofoberen incl. scheurherstel en voeg- en metselwerkherstel;
 - uitvoeren schilderwerkzaamheden aan het complex;
 - aanbrengen van PV-panelen op hellende daken.
 - overige niet ecologisch relevante werkzaamheden, zoals:
 - Houten kozijnen handhaven en oud glas vervangen door HR++ glas;
 - Tochtwering in de woning verbeteren/vervangen;
 - Houten klepramen vervangen door hardglazen HR++ klepramen;
 - Voordeuren vervangen;
 - Inpandig geheel aanbrengen van nieuw ventilatiesysteem CO2-gestuurd;

- Planning: De beoogde planning is begin oktober 2022 te kunnen starten met de werkzaamheden. Het project kent een doorlooptijd van 4 tot 6 maanden.
- start werkzaamheden: 1 oktober 2022;
 - einde werkzaamheden: 31 maart 2023 (met eventuele uitloop tot 31 december 2022).

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.5:	Soortnamen:
opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);	Gewone en Ruige dwergvleermuis
beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);	

Dit besluit ziet niet toe op hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden met betrekking tot de uitstoot van stikstof. Uit toetsing (AERIUS-berekening) moet blijken of dit aan de orde is en indien noodzakelijk hiervoor vervolgstappen genomen dienen te worden.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, lid 1 en 5, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Voor renovatie, verduurzaming en groot onderhoud van bezit van Woonzorg Nederland is een ecologisch werkprotocol opgesteld (Riemer, 2017), waarin is beschreven hoe ecologie, zowel van beschermde soorten als van algemene voorkomende soorten (zorgplicht), wordt ingebed in deze projecten. Op basis van deze standaard werkmethode is in 2022 een omgevingscheck opgesteld (bijlage 4 van het activiteitenplan) en een nader onderzoek (bijlage 5 van het activiteitenplan) uitgevoerd. Aanwezigheid van gebouw bewonende soorten is tijdens het nader onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld.

Resultaten

Uit het nader onderzoek is naar voren gekomen dat Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis binnen het plangebied aanwezig zijn. Tijdens het nader onderzoek zijn in het plangebied de één zomer- en paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis en twee paarverblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuis vastgesteld.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis weggenomen / verstoord:

- 1 zomer- en paarverblijfplaats Gewone dwergvleermuis;
- 2 paarverblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuis.

De verduurzamingswerkzaamheden hebben effect op de aangetroffen verblijfplaatsen binnen het plangebied. Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van deze soort. De ecologische functionaliteit blijft weliswaar behouden. Echter, er kan niet worden voorkomen dat, ondanks de gefaseerde werkwijze en getroffen mitigerende maatregelen, de bestaande verblijfplaatsen verloren gaan en er tijdelijk verstoring kan optreden als gevolg van de (bouw)werkzaamheden.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (verstoren wegnemen van verblijfplaatsen) worden als gevolg van werkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 2.3 en 2.4 van het activiteitenplan en de daarbij behorende bijlage 6 (ecologisch werkplan), worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden alternatieve voorzieningen;

- verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt maken;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Om effecten tijdens de werkzaamheden te voorkomen, wordt voor de aanwezige soorten/verblijfplaatsen een alternatief aangeboden. Daarnaast worden voorafgaand aan de werkzaamheden maatregelen getroffen.

Voordat gestart wordt met de werkzaamheden zijn tijdelijke kasten beschikbaar gesteld. Deze tijdelijke kasten bieden de in het plangebied aangetroffen beschermde soorten een alternatief tijdens de werkzaamheden.

Voordat de werkzaamheden die effecten hebben op de aangetroffen verblijfplaatsen van beschermde soorten starten, wordt het gebouw ongeschikt gemaakt, hetgeen beschreven is in het ecologisch werkprotocol. In deel IV van het ecologisch werkprotocol is beschreven welke mogelijkheden er zijn om de definitieve mitigerende maatregelen te realiseren.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De Gewone dwergvleermuis is het de meest algemene vleermuissoort in Nederland met een ruime verspreiding over het gehele land. De aantallen worden geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (<http://minInv.nederlandsesoorten.nl/content/gewone-dwergvleermuis-pipistrellus-pipistrellus>, geraadpleegd mei 2021). De landelijke staat van instandhouding is dan ook goed.

De Gewone dwergvleermuis is tevens de meest voorkomende vleermuissoort in de provincie Groningen. Tijdens diverse onderzoekprojecten die in de provincie Groningen uitgevoerd worden, komt deze soort in de grootste aantallen voor. De provinciale staat van instandhouding is dan ook goed.

De Ruige dwergvleermuis is in Nederland een algemeen voorkomende soort, waarvan de verspreiding en aantallen stabiel lijken. De aantallen worden in het najaar in de trektijd geschat op 50.000 tot 100.000 dieren. De landelijke staat van instandhouding is dan ook goed (<https://minInv.nederlandsesoorten.nl/con-tent/ruige-dwergvleermuis-pipistrellus-nathusii>, geraadpleegd mei 2021).

De Ruige dwergvleermuis is ook in de provincie Groningen een algemene soort. Deze soort wordt in Groningen vaker aangetroffen tijdens onderzoeken dan bijvoorbeeld in Drenthe. De ligging van de provincie Groningen ligt voor deze soort optimaal. De trek van vrouwtjes uit de Baltische staten richting hun overwinteringsgebieden ligt gedeelte over deze provincie. De provinciale staat van instandhouding is dan ook goed.

Binnen en buiten het plangebied zijn meerdere verblijfplaatsen aangetroffen. Er zijn dan ook voldoende mogelijkheden in de omgeving aanwezig. Er zijn tijdelijke kasten opgehangen en er zal gefaseerd gewerkt worden. Daarnaast zullen er permanente verblijfplaatsen worden gecreëerd in het plangebied tijdens de werkzaamheden. Deze nieuwe verblijfplaatsen zullen in het kader van natuurinclusief bouwen worden gerealiseerd, waardoor er meer permanente verblijfplaatsen zullen worden aangebracht dan conform de Kennisdocumenten noodzakelijk is en invulling wordt gegeven aan de 'Groene plus'. De verwachting is dat de gunstige staat van instandhouding voor de aangetroffen soorten niet in het geding komt.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken.

Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de groene plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van gebouw bewonende soorten gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor Gewone en Ruige dwergvleermuis in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De Rijksoverheid stimuleert 1,5% energiebesparing per jaar om de uitstoot van CO₂ terug te brengen. Zo maakt de overheid afspraken met de industrie en sectoren, waaronder de huursector. Met de huursector heeft de Rijksoverheid de afspraken vastgelegd in het Convenant Energiebesparing Huursector d.d. 28 juni 2012. Dit convenant is medeondertekend door Aedes, branchevereniging van woningcorporaties waarbij ook Woonzorg Nederland is aangesloten. Op basis van de doelstellingen zoals geformuleerd in dit Convenant beogen Aedes en Woonbond in 2020 ten minste een gemiddelde Energie-Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporaties. Dat komt overeen met een besparing op het gebouwgebonden energieverbruik van bestaande corporatiewoningen van 33% in de periode 2008 tot en met 2020. Deze ambitie betreft het gebouw- en installatiegebonden energiegebruik voor met name ruimteverwarming, warm tapwater en ventilatie. De renovatie-, verduurzamingsprojecten van Woonzorg Nederland geven invulling aan de doelstelling zoals geformuleerd in het Convenant. Regulier planmatig onderhoud zorgt voor een goede instandhouding van de woningen en daarmee ook van de verblijfplaatsen van de dieren die in de gebouwen verblijven.

De belangen uit de Wet natuurbescherming die aan de renovatie-, verduurzamings- en planmatig onderhoudsprojecten ten grondslag liggen zijn, op grond van het bovenstaande, meerledig:

- volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (artikel 3.8. 5e lid onder b3);
- bescherming van flora en fauna (artikel 3.3, 4e lid onder b4 en artikel 3.8. 5e lid onder b1);
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling, daaronder inbegrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied (artikel 3.10, 2e lid onder a).

In hoofdstuk 2 van het ecologisch werkprotocol (bijlage 7 bij het activiteitenplan) zijn bovenstaande belangen voldoende toegelicht. De laatste twee genoemde belangen (bescherming flora en fauna en ruimtelijke inrichting) zijn hier wat betreft het aanvankelijke doel van de geplande werkzaamheden niet aan de orde.

Sociale huisvesting is voor Woonzorg Nederland het hoofddoel van haar organisatie; meer dan 90% van de woningen is een sociale huurwoning. Echter huisvesting gaat niet alleen om het ter beschikking stellen van een betaalbare woning, maar ook een goed onderhouden woning die voldoet aan de eisen van de huidige tijd en dus goed is geïsoleerd en ventileert. Renoveren, verduurzamen en het verrichten van planmatig onderhoud draagt bij aan de sociale doelstelling van een woningbouwvereniging zoals Woonzorg Nederland.

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag zijn de volgende maatregelen beschreven die leiden tot een 'groene plus':

- In totaal worden er 40 kleine vleermuiskasten ingebouwd, 28 meer dan wanneer wordt uitgegaan van de minimale mitigatie van 12 kasten. Vleermuizen beschikken zo over meer ruimte en de grootte van de kasten maakt ook dat er meer variatie in temperatuur in de kasten aanwezig is.

Bovenstaand geldend belang, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde vleermuizen, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

Renovatie-, verduurzamings- en planmatig onderhoudsprojecten voorzien, zoals ook in paragraaf 1.4 is aangegeven, in het verduurzamen, energiezuiniger maken en goed onderhouden van de woningen van Woonzorg Nederland. De renovatie-, verduurzamings- en planmatig onderhoudsprojecten zijn alleen van toepassing op de woningen in eigendom van Woonzorg Nederland en deze woningen zijn locatie gebonden. Alternatieven zijn dan ook niet aan de orde. In 2018 zijn dat bijvoorbeeld reeds ruim 1.800 wooneenheden die worden aangepakt. De woningen zijn in de huidige staat onvoldoende geïsoleerd (vaak energielabel D of E), waardoor er in de huidige situatie veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woning niet altijd optimaal als gevolg van tocht en/of vocht.

Energielabel D geeft aan dat een woning of andersoortig onroerend goedobject gemiddeld energiezuinig is, maar dat er voldoende ruimte is voor verbetering. Energielabel E is de eerste van de energie-onzuinige labels. Dit label geeft aan dat het betreffende object in mindere mate energiezuinig is dan vergelijkbare panden met energielabels A t/m D en er veel mogelijkheden zijn om het object energie zuiniger te maken.

Wanneer renovatie (verduurzamen) van de woningen niet wordt uitgevoerd, zullen de woningen op termijn onbewoonbaar worden wat uiteindelijk zal leiden tot sloop van de woningen. Bij sloop zullen vaste rust- en verblijfplaatsen van veel voorkomende soorten in het stedelijk gebied, zoals vleermuizen, gierzwaluw en huismus, definitief verloren gaan. Bij het verduurzamen van de woningen zullen deze vaste rust- en verblijfplaatsen, indien niet buiten kwetsbare periodes kan worden gewerkt, slechts kortstondig niet beschikbaar zijn en behouden blijven of worden gemitigeerd. Een ander voordeel van het behoud van de woningen is dat het, vaak volwassen, groen in tuinen en de wijk behouden blijft en daarmee het leefgebied van de soort niet wordt aangetast.

Wanneer de werkzaamheden zoals het planmatig onderhoud aan de woningen niet wordt uitgevoerd, zullen de woningen op termijn onbewoonbaar worden wat uiteindelijk zal leiden tot sloop van de woningen. Bij sloop zullen vaste rust- en verblijfplaatsen van veel voorkomende soorten in het stedelijk gebied zoals vleermuizen, gierzwaluw en huismus definitief verloren gaan. Bij het verduurzamen van de woningen zullen deze vaste rust- en verblijfplaatsen, indien niet buiten kwetsbare periodes kan worden gewerkt, slechts kortstondig niet beschikbaar zijn en behouden blijven of worden gemitigeerd. Een ander voordeel van het behoud van de woningen is dat het, vaak volwassen, groen in tuinen en de wijk behouden blijft en daarmee het leefgebied van de soort niet wordt aangetast.

Gezien bovenstaande is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde Gewone en Ruige dwergvleermuis. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde Gewone en Ruige dwergvleermuis voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van gebouw bewonende soorten gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.5, lid 2 en 4 ³
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	toegekend
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk verstoren;
lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K38919
Documentnummer KIWI	2022-056483
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2022-000522

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van: 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Julianaplein 5 t/m 19A en Bovenweg 10 t/m 18 te Muntendam (K38919)'